

نگره

۹ کشور حمایت خود از آنرا ا قاطع کردند

فشار بر آنروا و اوج گیری بحران غذایی در غزه

در حالی که ۱۱۳ روز از جنگ در غزه می گذرد و آوارگان فلسطینی در این باریکه در شرایط بسیار سخت و دشواری قرار دارند، برخی کشورهای حامی رژیم اشغالگر صهیونیستی در توطئه ای تازه علیه فلسطینیان، کمک مالی به آژانس آنروا وابسته به سازمان ملل را متوقف کردند. ادامه فعالیت آژانس کاراییی سازمان ملل متحد برای آوارگان فلسطینی (آنروا) اکنون در بحبوحه جنگ بیش از هر زمان دیگر ضروری است. این در حالی است که بعد از آمریکا تاکنون هشت کشور دیگر از جمله انگلیس، آلمان، ایتالیا، کانادا، استرالیا، فنلاند و هلند کمک مالی به این آژانس بین المللی را متوقف کردند؛ اقدامی که با خوشحالی و استقبال صهیونیست های اشغالگر و اعتراض فلسطینیان همراه بوده است. در همین حال، آنروا نیز تحت فشارهای رژیم صهیونیستی قرار دارد و همکاری شماری از کارکنان خود در نوار غزه را فسخ کرده است. صهیونیست ها ادعا کردند که شماری از کارکنان این نهاد بین المللی در حوادث مربوط به هفتم اکتبر دست داشتند. کمیسر کل آژانس آنروا از کشورهایایی که کمک مالی به این نهاد را متوقف کردند، خواست در تصمیم خود بازنگری کنند. فیلیپ لازارینی اظهار کرد که توقف کمک مالی به آنروا، فعالیت های بشردوستانه آن در مناطق خاص به ویژه غزه را با خطر مواجه می کند. توقف کمک مالی به آنروا و متعاقبا توقف خدمات رسانی این آژانس بین المللی به آوارگان فلسطینی در شرایط سخت جنگ، وضعیت فلسطینیان را که بیش از هر زمانی به کمک نیاز دارند، بسیار سخت تر و دشوارتر خواهد کرد. پیش تر هم گزارش شده بود که با فحطی آرد، برخی از مردم نوار غزه اکنون برای تهیه نان خود ناچار به استفاده از علوفه حیوانات شده اند. برخی از اهالی می گویند از همان هفته های اول جنگ تاکنون نتوانسته اند هیچ گونه آردی تهیه کنند. اهالی که از گرسنگی ناچار به مصرف این آرد ساخته شده از خوراک دام هستند می گویند حتی نانی که با آن می پزند مثل بیسکویت تکه تکه می شود.

تنتایه‌ها به دنبال اخراج «آنروا» از غزه است

براساس گزارش رسانه های رژیم صهیونیستی کابینه این رژیم به دنبال اخراج آنروا از غزه است. به گزارش ایسنا، شبکه ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد، گزارش بسیار محرمانه وزارت خارجه شامل پیشنهاد هایی برای اخراج آژانس امداد و کار آوارگان فلسطینی (آنروا) از غزه در سه مرحله است. مرحله اول کشف همکاری ادعایی میان آنروا و جنبش حماس، مرحله دوم کشف عملیات آنروا در نوار غزه و یافتن سازمان های متفاوتی برای ارائه خدمات آموزش و خدمات اجتماعی به فلسطینی ها در غزه و مرحله سوم روند انتقال تمام مأموریت های آنروا به هیاتی است که بعد از پایان جنگ بر غزه حکمرانی خواهد کرد. براساس این گزارش این طرح در آینده نزدیک، به کابینه ارائه خواهد شد. سازمان ملل هفته گذشته «سیگرید کاگ» را به عنوان هماهنگ کننده برای نظارت بر انتقال محموله های امداد رسانی به غزه در چارچوب قطعنامه شورای امنیت برای افزایش کمک های بشردوستانه از غزه تعیین کرد. به گفته توماس وایت، مدیر آنروا، ارتش رژیم صهیونیستی جمعه یکی از کاروان های حامل کمک های آنروا در غزه را هدف قرار داد. پیش تر هم دیده بان حقوق بشر اروپا-مدیترانه در گزارشی از گوشه دیگری از جنایات وحشیانه تل آویو و هدف قرار دادن فلسطینی ها توسط رژیم صهیونیستی حتی در صف دریافت کمک های بشردوستانه غذایی پرده برداشت. به گزارش ایسنا، دیده بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه فاش کرد، ارتش رژیم اشغالگر در فصل جدیدی از نسل کشی مداوم علیه ساکنان غزه، عمدا فلسطینی ها را در حالی که منتظر دریافت کمک بودند در جنوب شهر غزه هدف قرار داد و باعث شهادت و زخمی شدن آنها شد. طبق گزارش شبکه المسیره، در بیانیه این نهاد حقوق بشری که روز سه شنبه منتشر شده، آمده است: اسرائیل از گلوله های توپخانه ای برای هدف قرار دادن صدها غیرنظامی که در جاده صلاح الدین در جنوب شرقی شهر غزه کشته شده بودند و منتظر کامیون های حامل کمک های محدود سازمان ملل بودند استفاده کرد که تعدادی شهید و مجروح برجای گذاشت. طبق این بیانیه، تیم های میدانی دیده بان حقوق بشر اروپا - مدیترانه ادامه شلیک گلوله ها و توپ های ارتش رژیم صهیونیستی و استفاده از پهپادها برای هدف قرار دادن و کشتن صدها غیرنظامی را که با وجود خطر شدید به امید دریافت سهمیه های محدود کمک تجمع کرده بودند، مستند کرده اند. در ادامه این بیانیه گزارش شده است: ارتش اسرائیل نه تنها از گرسنگی به عنوان روشی برای جنگ علیه فلسطینی ها استفاده کرده است، بلکه همچنان به کشتار و هدف قرار دادن آنها ادامه می دهد. در همین حال شهرك نشینان صهیونیست باز هم مانع ورود کمک ها به غزه شدند شهرك نشینان اشغالگر صهیونیست برای چهارمین روز متوالی در گذرگاه کرم ابو سالم دست به تظاهرات زده و مانع از ورود کمک های بشردوستانه به نوار غزه شدند.

درخواست گوترش برای تضمین ادامه فعالیت آنروا در غزه

دریبه تعلیق کمک های مالی به آژانس امداد و کار آوارگان فلسطینی (آنروا) توسط چند کشور، دبیرکل سازمان ملل خواستار تداوم حمایت از این آژانس شد. به گزارش ایسنا، آنتونیو گوترش «دبیرکل سازمان ملل در سخنانی در این باره از کشورهای اهداکننده مالی به آنروا خواست که ادامه فعالیت این آژانس در نوار غزه را تضمین کنند. گوترش در این باره اعلام کرد که از ۱۲ کارمند متهم شده توسط کشورهای مذکور ۹ نفر از آنها کنار گذاشته شده اند. وی در این باره تصریح کرد: سازمان ملل در حال انجام اقدامات سریع است. از ۱۲ نفر دیگر در این پرونده، ۹ نفر بلافاصله توسط «فیلیپ لازارینی» کمیسر کل آنروا شناسایی و برکنار شدند، مرگ یکی از افراد مذکور نیز تأیید شده است، هویت دو نفر دیگر در حال مشخص شدن است. گوترش گفت: «هر کارمند سازمان ملل که در اقدامات «خوشونت آمیز» دخیل باشد از طریق پیگرد کیفری، پاسخگو خواهد بود».

سده شنبه

۱۴۰۲ • ۱۱ • ۱۰

۱۸ رجب ۱۴۴۵ / ۳۰ ژانویه ۲۰۲۴

سال پنجم

شماره ۱۷۵۸

armanmeli.ir

معصومه ابتکار در گفت وگوبا «آرمان ملی»:

دولت گمان می کند

باید چرخ را

از نو بسازد

همه مطالعات مادر معاونت زنان را با

فشار دادن یک دکمه حذف کردند

آسیب هایی که امروز به اقتصاد و جامعه ایران وارد می شود جدی است

آرمان ملی - احسان انصاری: معصومه ابتکار، معاون سابق امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و رئیس پیشین سازمان محیط زیست مهمان روزنامه «آرمان ملی» بود. ابتکار در گفت وگویی که با «آرمان ملی» داشت به تحلیل و بررسی مهم ترین چالش ها و فرصت های پیش روی کشور پرداخت. وی با عنوان اینکه مدیران دولت روحانی در ابتدای دولت رئیسی سکوت کردن تا نتایج اقدامات آنها مشخص شود گفت: «به صورت طبیعی ما هر چه جلوتر می رویم باید از تجربیات گذشته استفاده کنیم. در واقع حکمرانی ذخیره ای از تجربیات گذشته است. به همین دلیل هر چه بیشتر این ذخیره دانایی و تجربه بیشتر نادیده گرفته شود به همان نسبت ما با آسیب بیشتری مواجه خواهیم بود. ما نباید از ذخیره دانایی حکمرانی عبور کنیم و همه چیز را از صفر آغاز کنیم. این وضعیت مانند این است که مطالعاتی در گذشته صورت گرفته باشد، اما یکباره نادیده گرفته شود و همگی حذف شود. به صورت موردی این اتفاق در معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری رخ داده و همه مطالعات و طرح هایی که در گذشته برای آن زحمت کشیده شده یکباره از صفحه روزگار محو شده است.» در ادامه حاصل این گفت وگورا می خوانید.

*آقای رئیسی و مدیران ایشان پس از اینکه سکان مدیریت قوه مجریه را در دست گرفتند فضایی از دولت آقای روحانی ترسیم می کردند که گویا ریشه همه مشکلات کنونی کشور در دولت روحانی بوده است. این رویکرد به چه میزان با واقعیت همخوانی داشت؟

واقعیت این است که این جنگ روانی در دولت آقای روحانی نیز وجود داشت و تنها در پایان دولت و ابتدای دولت سیزدهم وجود نداشت. این جنگ روانی از مدت ها قبل و از دولت های یازدهم و دوازدهم آغاز شده بود. دولت آقای روحانی با محدودیت های شدید برای دستیابی به رسانه ملی مواجه بود. ما در دولت آقای روحانی با تخریب های سیستماتیک از سوی کسانی مواجه بودیم که امروز در دولت حضور دارند. این جنگ روانی تأثیر زیادی روی فضای عمومی و افکار عمومی جامعه نیز گذاشت. هیچ دولتی نمی تواند مدعی شود که صد درصد اقداماتی که انجام داده موفقیت آمیز بوده و بهترین سیاست ها و تصمیم گیری ها را انجام داده است. به هر حال هر دولتی دارای نقاط ضعفی نیز است که دولت آقای روحانی نیز از این وضعیت مستثنا نبود. من معتقدم مدیرانی که آقای روحانی برای مدیریت کشور انتخاب کرده بودند در آن شرایط کشور با بحران های زیادی که وجود داشت بهترین ها بودند. آقای روحانی نیز با تسلطی که بر امور کشور داشت بهترین فرد برای مدیریت این بحران ها و کشور بود. بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باور هستند که در شرایط تحریم ها و کرونا که کشور در وضعیت بحرانی قرار گرفته بود تصمیماتی که دولت آقای روحانی اتخاذ می کرد بهترین تصمیم ها بود. شاید اگر افرادی به جز این افراد در آن زمان مدیریت کشور را در اختیار داشتند مدیریت کشور غیرممکن بود.

چرا مدیران دولت روحانی در مقابل ادعاهای برخی مدیران دولت سکوت اختیار کردند؟

به هر حال باید فرصتی به دولت داده می شد تا میزان توانایی خود را در مدیریت کشور و حل مشکلات نشان بدهد. این در حالی بود که این فرصت به دولت آقای روحانی داده نشد. با این وجود مدیران دولت روحانی اجازه دادند دولت رئیسی برنامه های خود را عملی کند تا مشخص شود به چه میزان نسبت به وعده های که به مردم داده اند صادق هستند و می توانند آنها را عملی کنند. تحلیل مدیران دولت روحانی این بود که اجازه بدهیم مدیران جدید ایده ها و طرح های خود را جلو ببرند و انتقادها را زمانی انجام بدهیم که نتیجه اقدامات آنها مشخص شده باشد. من فکر می کنم این رویکرد صحیحی بود که توسط مدیران دولت روحانی اتخاذ شد.

من معتقدم مدیرانی که آقای روحانی

برای مدیریت کشور انتخاب کرده بودند در آن شرایط کشور با بحران های زیادی که وجود داشت بهترین ها بودند.

آقای روحانی نیز با تسلطی که بر امور کشور داشت بهترین فرد برای مدیریت

این بحران ها و کشور بود. بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باور

هستند که در شرایط تحریم ها و کرونا

که کشور در وضعیت بحرانی قرار گرفته

بود تصمیماتی که دولت آقای روحانی

اتخاذ می کرد بهترین تصمیم ها بود.

شاید اگر افرادی به جز این افراد در

آن زمان مدیریت کشور را در اختیار

داشتند مدیریت کشور غیرممکن بود

آیا در طول سال های گذشته هیچگاه میزان خالص سازی به اندازه امروز بود؟

خیر؛ فکر نمی کنم چنین وضعیتی در گذشته وجود داشته باشد. به صورت نسبی این وضعیت در برخی دولت ها وجود داشت اما شدت آن به این اندازه نبوده است. به صورت طبیعی ما هر چه جلوتر می رویم باید از تجربیات گذشته استفاده کنیم. در واقع حکمرانی ذخیره ای از تجربیات گذشته است. به همین دلیل هر چه بیشتر این ذخیره دانایی و تجربه بیشتر نادیده گرفته شود به همان نسبت ما با آسیب بیشتری مواجه خواهیم بود. ما نباید از ذخیره دانایی حکمرانی عبور کنیم و همه چیز را از صفر آغاز کنیم. این وضعیت مانند این است که مطالعاتی در گذشته صورت گرفته باشد اما یکباره نادیده گرفته شود و همگی حذف شود. به صورت موردی این اتفاق در معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری رخ داده و همه مطالعات و طرح هایی که در گذشته برای آن زحمت کشیده شده یکباره از صفحه روزگار محو شده است. نزدیک به ۵۰ هزار صفحه از تلاش و مطالعات دوران ما در معاونت زنان ریاست جمهوری در این دوره با یک فشار دادن یک دکمه دلیت حذف شده است. این اطلاعات متعلق به مردم و کشور بوده که توسط معاونت جدید حذف شده و در دسترس قرار ندارد. برای جمع آوری این اطلاعات سرمایه هزینه کشور مصرف شده است. این در حالی است که در شرایط کنونی همه آنها از بین رفته است.

استدلال کسانی که دست به چنین اقداماتی زدند این بود که یکدست سازی قدرت شرایط را به سمتی می برد که بتوان تصمیمات بزرگ گرفت. آیا در واقع چنین اتفاقی رخ داد؟

از ابتدا مشخص بود که خالص سازی و یکدستی قدرت نمی تواند به کشور کمک کند. اگر واقعا این امکان فراهم است چرانتایج آن نتیجه عکس داده است؟ اگر دولت می توانست مشکل برجام و برخی مسائل اجتماعی را حل کند که باید تاکنون این کار را می کرد. دولت کنونی در عمل نتوانسته مشکلات کشور را حل کند و بلکه در برخی زمینه ها آن تشدید نیز کرده است. این در حالی است که در برخی زمینه ها دچار تحلیل های اشتباهی شده اند. هنگامی که دیدگاه های مختلف و متنوع اجازه بروز پیدا نمی کنند برخی دچار این توهم می شوند که دیدگاهی که نیاز به حذف است و نیاز به استفاده از دیدگاه های دیگر وجود ندارد. برخی صندلی های مدیریتی توهم دانایی می آورد و برخی افراد که روی آن می نشینند احساس می کنند نسبت به همه چیز دانا هستند. هنگامی که دیدگاه های مختلف اجازه بروز پیدا نمی کنند کسانی که در مسند کار قرار دارند در اقدامی که انجام می دهند صحیح است و اشتباهی در کار نیست.

یادداشت

پیامدهای حکم دیوان دادگستری لاهه

محسن پاک آیین

تحلیلگر مسائل بین الملل

روز جمعه دیوان بین المللی دادگستری مستقر در لاهه، حکم اولیه خود در مورد شکایت آفریقای جنوبی علیه رژیم صهیونیستی مبنی بر ارتکاب نسل کشی در غزه و لزوم اتخاذ اقدامات فوق العاده را اعلام کرد. « جوان دانا هیو»، رئیس دیوان دادگستری بین المللی در این باره گفت: «دادگاه از فاجعه کنونی در غزه اطلاع دارد و قتل مستمر در آنجا را محکوم می کند. اسرائیل باید اقدامات لازم را برای ممانعت از قتل یک مجموعه از انسان ها یا آسیب رساندن شدید به آنها اتخاذ کند. اسرائیل باید تمام اقدامات لازم را برای ممانعت از کشتار جمعی و نسل کشی در غزه انجام و فوراً تدابیری را برای ممانعت از ویرانی و تخریب در غزه اتخاذ کرده و گزارش رابه دادگاه درباره تمام تدابیر موقت ظرف یک ماه ارائه کند. بعضی از اقدامات اسرائیل که در دعوی آفریقای جنوبی مطرح شده اند مصداق نقض مفاد کنوانسیون منع نسل کشی سازمان ملل محسوب می شوند و ما اقدامات اضطراری را درباره پرونده نسل کشی در غزه توسط اسرائیل اتخاذ می کنیم. اسرائیل باید فراهم کردن فوری کمک های لازم برای مردم غزه را تضمین کند. باید تمام طرف های ذریکتر در غزه به قوانین بین المللی پایبند باشند و گروهان ها (اسرا را) فروارا بدون شرط آزاد کنند». در رابطه با این اقدام مهم و ارزشمند دیوان دادگستری لاهه نکات زیر قابل توجه است. نخست: دیوان دادگستری لاهه در فاصله حدودا یک ماه به شکایت آفریقای جنوبی رسیدگی و اعلام رای کرد و این از ضرورت و فوریت رسیدگی به جنایات اسرائیل حکایت دارد. این دیوان معمولاً دعاوی کشورها را با تأخیر بسیار مورد رسیدگی قرار می دهد و برای مثال شکایت گامبیا علیه میانمار در ماه نوامبر سال ۲۰۱۹ به دیوان ارائه شده ولی هنوز جلسه استماع آن برگزار نشده است. این در حالی است که آفریقای جنوبی در ۲۹ دسامبر سال ۲۰۲۲ پرونده ۸۴ صفحه ای خود را علیه اسرائیل با مضمون «ویژگی های نسل کشی» در غزه به دادگاه ارائه داد و جلسه استماع با فوریت در روزهای ۱۱ و ۱۲ ژانویه برگزار شد. شایان ذکر است که حدود صد روز از جنگ غزه می گذرد و تاکنون چهار رکن از ارکان سازمان ملل یعنی دبیرخانه، مجمع عمومی (با صدور دو قطعنامه)، شورای امنیت (با تشکیل هفت جلسه و صدور دو قطعنامه و چندین وتو) و دیوان بین المللی دادگستری وارد قضائی شده اند. دیوان، در شهر لاهه دو نهاد قضائی مستقر هستند: دیوان بین المللی دادگستری ICJ که یکی از ارکان سازمان ملل متحد و رکن قضائی اصلی این سازمان است و دیوان کیفری بین المللی (ICC) که وظیفه رسیدگی به جرایم نسل کشی، جنایات علیه بشریت، جنایت جنگی و جنایت مبتنی بر تجاوز دارد. اینک دیوان بین المللی دادگستری در حکم اولیه خود ارتکاب نسل کشی در غزه و لزوم اتخاذ اقدامات فوق العاده را اعلام کرده است. بنابراین بزودی جلسه استماع در دیوان بین المللی کیفری نیز آغاز خواهد شد و حکم اولیه دیوان بین المللی بر رای دیوان کیفری بین المللی نیز تأثیر خواهد داشت. ورود دو دادگاه عالی بین المللی به موضوع جنایات رژیم صهیونیستی، شاهدهی بر و خامت اوضاع در غزه و ضرورت واکنش نهاد های بین المللی است. چنانچه دیوان بین المللی کیفری موضوع نسل کشی و جنایت جنگی اسرائیل را تأیید کند، می تواند مجازات مقامات صهیونیست و انزوا ی شرکت های اسرائیلی و حتی تحریم و بایکوت آنها در جامعه بین المللی را در پی داشته باشد. دادستان ارشد دادگاه بین المللی کیفری اعلام کرده علاوه بر آفریقای جنوبی کشورهای بتگلادش، بولیوی، کومور و جیبوتی نیز پرونده ای مبنی بر وقوع جنایات جنگی در غزه به این دادگاه ارجاع داده اند. وزارت خارجه مرکزیک نیز در بیانیه ای اعلام کرد که دیوان کیفری بین المللی محل مناسبی برای ایجاد مسئولیت بلاقوه محسوب می شود و بزودی اسنادی در مورد نسل کشی در غزه ارائه خواهد داد. سوم اینکه، هر چه احکام دیوان بین المللی دادگستری توسط همه طرف های لازم الاجراست اما سازوکار ی برای ضمانت اجرای آنها وجود ندارد. لذا لازم است جامعه جهانی اعم از سازمان های بین المللی و به خصوص کشورهای عربی از حالت انفعال خارج شده و برای اجرائی این اقدامات ضروری اقدامات اقتصادی اسرائیل به خصوص تحریم این رژیم به خصوص تنگ تر کردن محاصره دریایی می تواند اسرائیل و حامیان آن از جمله آمریکا و انگلیس را از تداوم جنایات جنگی بر حذر داشته و به پذیرش آتش بس وادار سازد. در این روند مسدود کردن دماغه امید یک توسط آفریقای جنوبی برای کشتی های اسرائیل یا حامل بار برای این رژیم، می تواند تریبخش باشد. بخش اعظم مبادلات تجاری رژیم صهیونیستی با کشورهای شرق آسیا از جمله چین، ژاپن، تایوان، کره جنوبی و... است و این کشورها به دلیل اقدامات شجاعانه ارتش یمن و مسدود بودن باب المندب، باید از دماغه امید تنیک عبور کنند. مسدود شدن این دماغه تا زمان رفع محاصره غزه و ورود غذا و دارو و سایر ملزومات اساسی به فلسطین، می تواند ضمانت اجرایی حکم دیوان دادگستری لاهه باشد. در مجموع حکم دیوان بین المللی دادگستری فرصت قانونی و حقوقی کم نظیری را برای دولت های جهان ایجاد کرده تا برای پایان دادن به جنایات اسرائیل در غزه فعالیت نمایند. انتظار است دولت جمهوری اسلامی ایران نیز در این مسیر پیشروال بوده و برای متقاعد کردن جامعه جهانی برای اعمال فشار بر اسرائیل، تحرکات دیپلماتیک خود را افزایش دهد.